

Szerkesztési iroda: Nagybecskerek, Zápolya-u. 1. ...

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak: Egész évre ... Félévre ...

Hirdetések: a kiadóhivatalban fogadtatnak el. ...

Megjelenik vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1911.

XL. évfolyam 172. szám.

Hétfő, július 31.

A házzsabályrevízió.

Az ellenzék is szükségesnek tartja. — július 31.

A képviselőház mai házzsabályainak hiányossága az, amely odajuttatta a parlamentet, hogy az ország ügyeinek az intézése megfeneklik s a parlament elvesztívén alkotmányos jellegét, voltaképpen abszolutisztikus törekvéseket szolgál.

Hogy ez milyen veszedelmes helyzet, ezt eléggé élénken tanusítja a mai obstrukció s még élénkebben tanusíthatná egy nemzetiségi obstrukció.

Ezt érzi mindenki s azért emlegetik olyan erősen manapság a házzsabályok revízióját. És ezt nemcsak a többség tartja szükségesnek, de maga az ellenzék is, a melynek sorából egyik fővezére — a sok közül — a szombati ülésen kijelentette, hogy a mostani obstrukció lesz az ellenzék utolsó obstrukciója, mert az általános választói joggal a házzsabályok revíziójának kell jönni.

Hát persze. Mert tudják ők is azt nagyon jól, hogy a házzsabályok hézagosságát, fogyatékoságait éppen úgy felhasználhatják a magyar parlament, a nemzet egyeteme ellen, a mi nyílt és titkos ellenségeink, mint ahogy most a szent hazafiság nevében visszaél vele a könnyelmű ellenzék. Hát, bizony a mostani technikai obstrukció látása nagy lelki gyönyörűséget okoznak a parlamentárizmus ellenségeinek. Hisz ha az ó-konzervatívoknak eszükbe ju-

tott volna a technikai obstrukció, azzal az Andrassy-Deák-féle kiegyezés létrejöttét is megakadályozhatták volna, ma nem ülhetne az ellenzék abban a ragyogó dunaparti palotában, mely egyszersmind a 43 éves parlamenti alkotmányosság állandóságát is köbe vésvé szimbolizálja. Az igaz, hogy benne most zátonyra jutott a parlamentárizmus hajója, mely veszedelmet jelentene akkor is, ha különben a magyar nemzet állami függetlenségének és teljes erejének korlátlan birtokában volna. Mennyivel nagyobb a veszedelem ma, mikor a politikai nemzetnek ezen egyedüli szakszervezete kell, hogy védője legyen a nemzet jogainak egyrészlől a törvényhozás másik faktora a királlyal szemben, ki egyszersmind egy más idegen állam koronáját is viseli, valamint más kézből a végrehajtó hatalom, a kormánnyal szemben és ime ma a nemzet ezen képviselte a leggyöngébb lábón áll a három faktor között. Ugy, hogy ma már az alkotmányos intézkedéseknek egész sorozata mintegy automatické áthelyezkedik a végrehajtó hatalom hatáskörébe. Hisz a költségvetés nélküli kormányzás ma már senkinek fel sem tűnik, holott ez az alkotmányos élet egyik legszörnyesebb alapelvének átlukasztását jelenti.

Lassanként az egész alkotmányos életünk ilyen átlukasztott roncsokat fog mutatni és mindennek okai a házzsabályok hiányosságai, mely házzsabályok senkit sem védenek, de védik a házzsabályokkal való visszaéléseket. Legalább ürügyet szolgáltatnak az egész parlamentáris rend fel-

forogatására. Ezen csakugyan nem lehet másként segíteni, mint a házzsabályok célirányos módosítása útján. Ezt helyesen fogta fel Tisza István gróf is ezelőtt hét évvel, de elhibázta a keresztülvitel módját. Erőszakhoz folyamodott és ez visszafelé sült el. De maga a felfogás, hogy házzsabályrevízió nélkül ne számítsunk eredményes parlamenti munkára, tovább is helyes maradt. Ezt nem lehet tagadni, hisz a parlamenti események napról-napra igazolják. Azonban a házzsabály reformáló erőszakolástól most is óvakodnunk kell, mert minden alkotmányos parlamenti szabály nem oktroy útján, hanem magából az események logikai következményeiből alakult ki. Az abszurdumra vezetett dolgokat vissza kellett vezetni a rendes mederbe, a parlamentárizmus zátonyra jutott hajóját vissza kell vinni a hullámokra. Ezt majd a nemzet egyeteme fogja hangosan követelni és akkor nemzeti feladat, a parlamentárizmus megmentésének hazafias eszköze lesz a házzsabályrevízió. Ezt a fordulatot nyugodt komolysággal kell bevárni. Nagyon közel van már.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

Az ingyenez olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

„TORONTÁL“ tárcája.

A barna ember.

Kellemes fiu volt. Egy kicsit tulságosan szép, kissé tulságosan elegáns, kissé tulságosan pözölő, de szeretetreméltó és nem közönséges. A Val de Grace-utcai kis szállodában lakott és azok közé a barátok közé tartozott, akiket számon tartanak. Csodálatos neve volt, amelyet lehetetlenség volt megtartani, még nagyobb lehetetlenség kimondani. Elneveztük Maxnak és ő ezért nem haragudott.

Max orvostanhallgató volt. De az a tanulmány, amelyet a nők között folytatott olyan sok idejét elrabolta, hogy az egyetememen ritka madár lett, mint a fehér holló. Ami szabad ideje maradt, elkoosmázta, de ott is olyan maradt mindig, mint egy idegen herceg, aki a szabók gyönyörűsége.

A hónap elején nem igen láttuk Maxot, mert akkor ő is mi is előkelő vendéglőkben szédeltünk el. A diákvendéglői közös asztalunkat úgy tizenötödike után kerestük csak föl. Eleinte ketten-hárman szállingóztunk be, később többen és többen lettünk, végül egyetlen hely se maradt üresen, együtt volt az egész kompánia.

Azon az estén Harmeline barátunk vitte a szót, aki vizsgálóbírónak készült. már a természet is erre szánta ezt a fiut, aki csodálatos szenvedéllyel tanulmányozta a bűnügyeket. Egy szép bűnügyért átkutatatta a levéltárakat, muzeumokat, ahonnan talán ki se bujt volna, ha vélet-

lenül olyan bűnesetek nincsenek, amelyek olykor-olykor egész Párist lázba hozták.

Harmeline ilyenkor lázba jött, elolvasta az összes lapokat és elkezdte az ügyet boncolni. Mindent mérlegelt, minden részletet észrevett. Nem láttam még embert, aki úgy tudott volna részletezni, mint ez a Harmeline.

Nos, ez a Konstantinople-utcai gyilkosság, — kezdte a szót Harmeline — a legmindenapibb, a legközönségesebb gyilkosság, éppen ezért kiderítenlen fog maradni. Egy asszony, akit megölt az átmeneti szeretője. Vége. Hogyan találja meg a rendőrség ezt az embert? Ez a gyilkosság legkönnyebb fajtája. Nagyon kevés kockázattal jár.

Mégis volt már rá eset, hogy lefejezték az ilyen gyilkost, — jegyezte meg egy a figyelők közül.

Véletlenül, vagy ha a gyilkos nagyon ügyetlen volt és kiáltó nyomot hagyott maga után. Különösen ki vagy mi lehetne itt az áruló. Egy asszony kimegy az utcára. A kliens hazakiséri; megöli kirabolja és elmegy. Ismeretlen volt, ismeretlen maradt. Az utcai nő, aki ékszerrel visel a nyakán, a füleiben, hősno, aki minden perében az életével játszik. Ez így van.

Tehát azt hiszed, hogy a gyilkost nem fogják megtalálni.

Azt hiszem, hogy a Konstantinople-utcai gyilkos épp olyan bátran jár-kei a többi halandók között, mint egy lelkész, aki egy legyet se pusztított el életében.

De hisz te is olvastad, hogy láttak egy barna ...

Igen, igen. A barna ember, aki ott

van minden eféle földerithetetlen gyilkosságban. A barna ember ... Csak az a kár, hogy egynéhány tizezer olyan barna ember van Párisban, valamennyi pedig nem lehet a gyilkos. Egy barna ember ... Itt van például a mi Max barátunk. Ő is barna ő is elegáns ... Nos, Max barátom, nem ön követte el véletlenül a Konstantinople-utcai gyilkosságot?

Hangos nevetésre fakadtunk. Max azonban sápadtan, idegesen ugrott fel.

Uram, — kiáltott Harmelinere, — az ilyen tréfát kikérem magamnak még a barátaimtól is. Ez igazán sok. Ön egy gazember ...

Hebegett, dadogott, fölkapott egy széket. A tréfa nagyon nagyon rosszul végződött volna, ha közbe nem vetjük magunkat Lassankint lecsillapítottuk mind a kettőt és mivel Harmeline jó fiu volt, bocsánatot kért. A beszélgetés azonban minduntalan elakadt és tíz óra felé szét oszlottunk.

Mikor hajnaltájt valami szobalányból hazafelé botorkáltunk, Harmeline visszatért az esti incidensre.

Mit szólsz hozzá, milyen ingerült lett. Majd kipofozott.

Max azok közül való, akikkel nem lehet tréfálni.

Nos, én mégis meg fogom tréfálni még pedig alaposan.

Hogy érted ezt?

Majd meglátod.

Nem gondolod, Harmeline —

Nem gondolok semmit. Majd leszoktatom én Maxot arról a tulérzékenységről.

Vasuti közlekedésünk javítása.

Gyorsabb vonatok. — 1 millió 600 ezer koronás befektetés.

Nagybecskerek, jul. 31.

Annak idején megírtuk, hogy a szeged—nagykikinda—nagybecskereki helyi érdekű vasút részvénytársaság tervbe vette, hogy a nagybecskerek—szegedi vonalon gyorsabb vonatok járatásával megjavítja jelenlegi keserves vasuti közlekedésünket.

A közönség ezt a hírt jöleső megelégedéssel fogadta s a vasuti közlekedés ellen hangzó folytonos zugolódás elnémult. Annál hangosabban tört ki azonban az elkeseredés, mikor a megígért javítás helyett a menetrendet megromtatta a társaság s ennek megváltoztatására a panaszok és felszólalások dacára sem történt semmi.

A közönség elkeseredésének kifejezést adtunk mi is s egyik multkori cikkünkben erélyesen szóváltottuk vasuti mizériáinkat.

Most erre annál szivesebben adunk hírt arról, hogy vasuti közlekedésünk javítására immár komoly lépések történnek. A vasutársaság ugyanis 1 millió hatszázezer korona befektetést fog eszközölni arra, hogy nagyobb gyorsaságú vonatok közlekedhessenek Nagybecskerek és Szeged között. A jelenlegi pályatesten ugyanis csak 30—35 kilométer sebességgel közlekedhetnek a vonatok, mert a pályatest nem bír ki nagyobb gyorsaságot. Hogy kibírassa, a pályatestet át kell alakítani s erre a részvénytársaság immár hajlandó s meg is adja az átalakításra szükséges egymillióhat-százezer korona költséget. Hogy ez komoly valóság, azt bizonyítja a részvénytársaság igazgatóságának legutóbb megjelent hirdetése, amely a részvényeseket augusztus hó 9-ikére Budapestre rendkívüli közgyűlésre hívja a következő napirenddel:

1. Határozat az alaptőke felemelése tárgyában.
2. Határozat a társasági alapszabályok módosítása tárgyában.
3. Határozat az üzemkezeltési szerződéshez szükséges póthatározmány megkötése tárgyában.

Ez a napirend jelenti az egymillióhat-százezer koronás befektetés ténylegesítését és így vasuti közlekedésünk javítását.

Az eddigi tervek szerint a pálya átalakítását már az idén kora ősszel megkezdik s úgy alakítják át, hogy a vonatok 55 kilo-

Harmeline egyenesen balra tartott és megállt a Max ajtója előtt. Oklével ráütött hogy az ajtó recsegett és mély hangon beszólt.

— A törvény nevében nyissa ki.

Halk mozgolódást hallottunk, mint mikor valaki felül az ágyban.

— A törvény nevében kinyitni, — ismételte Harmeline még hangosabban.

A szobában meztlábás lábak összevissza futkosása az ágytól az ajtóhoz, az ajtótól az ablakhoz.

— A törvény nevében kinyitni, vagy betörjük! — kiáltott újra Harmeline, az most már nem nevetett.

A szobában még csodálatosabb láрма. Most már cipős lábak szaladgálása, butorok recsegése, székek, az ablakok csapódása...

Harmeline odaintette Justint.

— Hamar hozza ide a Max ur szobájának a kulcsát. Egynéhány perc múlva kinyit az ajtó, de nem lehetett benyitni. El volt torlaszolva. Nekifeszítettük a vállunkat, a keskeny résen sikerült Harmeline-nek keresztülfurakodnia.

— A pamlagot az ajtó elé húzta. Várj.

Elvonszolta a nehéz butort és követték a Max szobájában bámulatos felfordulás volt. A székek feldöntögetve, az ágy széjjeldobálva, a szekrények tárva-nyitva s a fehérművek kiszórva. Max pedig eltűnt.

Justin kihajolt az ablakon.

— Ez mégis csak furcsa, hogy Max ur leugrott erről a magas emeletről. De nem látom sehoh. Ugyan miért tette?...

Harmeline rám pillantott és jelentősegteljesen mondta:

— Neked mégis igazad lehet, Max-szal csakugyan nem jó trefálni...

Frideric Boutet.

méter sebességgel közlekedhessenek rajta, ami azt jelenti, hogy Nagybecskerek és Szeged között a 122 kilométeres utat a jövőben nem hat óra alatt, hanem két és fél—három óra alatt tehetjük meg, ami tetemes javulást jelent.

Reméljük, hogy a részvénytársaság tervének komolyságát igazolni fogja azzal is, hogy a pályatest javítását minél előbb eszközölni fogja.

Természetesen ez azért nem jelenti annak a sérelemnek az orvoslását, amely a reggeli vonat menetrendjének megváltoztatásával érte a közönséget s hisszük, hogy a részvénytársaság — amely augusztusi közgyűlésén ezzel a kérdéssel is foglalkozni fog — a reggeli nagykikindai vonat régi menetrendjének visszaállításával orvosolni fogja ezt a sérelmet is.

HIREK.

— **Tanügyi kinevezések és áthelyezések.** A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Horváth István törökbecsei polgári iskolai tanárt a zólyomi polgári iskolához, Szegedi Rezső tanárt és nejét Szigetiné Urbán Valériát pedig a törökbecsei polgári iskolához áthelyezte.

A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter kinevezte továbbá Szabó Ferenc nagyszentmiklósi polgári iskola helyettes-tanítót a tolyai polgári iskolához segéd-tanítót, Krenyel Valéria gyékényesi államilag segélyezett községi kisdienovót pedig a torontáli állami óvodához kisdiedovónőnek.

— **A kórházi igazgató-főorvos tanulmány-utja.** Megírtuk már, hogy dr. Kleits János, becskereki közkórházi igazgató-főorvos ötheti szabadságra ment. Pótlólag most közöljük, hogy dr. Kleits nyári szabadságából 4 hetet Berlinben fog eltölteni, ahol a modern gyógyászat terén tanulmányokat végez s e célból több előkelő gyógyintézetet fog felkeresni.

— **A keramit-kövezet megvédése.** Strosz Béla városi főjegyző, mint polgármesteri helyettes ma a következő átiratot intézte a város rendőrkapitánysághoz:

A városunkon elég sűrűn keresztül szállított cséplő- és gőzeke-garnitúrák felette igénybe veszik a keramit-burkolatot s azt érzékenyen rongálják. Sziveskedjék a kapuőrök megfelelő utasításával stb. szigorúan intézkedni, hogy az említett gépek csak akkor vonuljanak át a városon, ha az elkerülhetetlenül szükséges és akkor is a „Ferencz József”-hidon keljenek át, ahol kevesebb kárt okoznak. A rendelkezés ellen vétőket sziveskedjék esetről-esetre felelősségre vonni.

— **Tüzek.** Ijesztő tűzilárma zavarta meg tegnap délután 5 óra tájban a város békés vasárnapi hangulatát, azonban csakhamar kiderült, hogy az ijedelembre komoly ok nincsen, mert mindössze csak az történt, hogy a rik. temetőben egy rakás széna valahogy kigyuladt és elégett. A tüzoltóság kivonult ugyan, de mire a tüzhöz érkezett, jóformán semmi szükség nem volt rá. A kár jelentéktelen.

Ugyancsak tüzeset fordult elő a napokban a szomszédos Kenderes-pusztán, nemkülönben Jankahidon is. Az előbbi helyen egy kocsis takarmány égett el, Jankahidon pedig Veszu Vazulnak 14 kereszt buzája pusztult el a tüzhöz.

Ma délelőtt 1 órakor a toronyőr ismét tüzet jelzett. A tűz a Jankahid község alatt fekvő Sztójkovics-téle tanyán keletkezett, ahol nagyobb mennyiségű szalma pusztult el. A tüzhöz a nagybecskereki tüzoltóság teljes apparátussal kivonult.

— **Aki az ördögökkel viaskodik.** Furcsa ügye akadt mostanában a nagybecskereki rendőrségnek. Walzer József 28 éves muzsikushány nap óta állandóan azzal zaklatja a rendőrséget, hogy a szobájában éjjelenként ördögök járnak, akik erőszakkal el akarják őt vinni. A szerencsétlen hibbantagyú muzsikusha reggel is a legkomolyabb ábrázattal mondta el Deák Vidor rendőrhadnagyának, hogy az éjjel megint jártak nála az alvilág lakói s ki akarták őt ráncigálni az ágyból. Teljes erejéből védekezett az ördögök ellen, de midőn látta, hogy sehogysem bír velük, kést fogott s azzal az egyik ördögnek a hátába szurt. Walzer kérte a rendőrséget, hogy emiatt bántódása ne essék s egyuttal arra is kérte a rendőrhadnagyot, tegyen megfelelő intézkedéseket oly irányban, hogy az ördögök ne

bánthassák. A szerencsétlen muzsikusha, aki ügylátszik üldözési mániában szenved, meg van győződve arról, hogy egy leány babonáz-tatta meg, amiért annak a szerelmét nem akarta viszonzni. A rendőrség egyelőre felügyelet alatt tartja Walzert, aki a környezetére nézve még nem veszedelmes, ha azonban a szükség megkívánja, úgy elmeegógyintézetbe fogja őt szállíttatni.

— **A szabadságharc története a Royal-bioszkópban.** Tegnap este került színre a helybeli Royal-bioszkópban Vágó B. festő darabja, az 1848-iki szabadságharc története. A darab három felvonásból áll s több mint kétszáz színes és számos mozgófényképpel van tarkítva. A darabban, melyet a szerző maga olvas fel, felvonulnak a szabadságharc összes jelesei, a tízenhárom vértanú tábornok halála, nemkülönben a világosi fegyverletétel. Előadások még ma és holnap este 9 órakor lesznek.

— **A fürdés áldozatai.** Az utóbbi napokban egymásután három vízbefulás is történt s tegnap már is újabb áldozatot követelt a Béga. Az áldozat Matyeka Antal cukorgy. munkás, aki tegnap d. u. 6 óra tájban a gyepmesteri telep közelében fürdött. A szerencsétlen ember uszni nem tudván, valahogy mély vízbe került s a Bégába fult. Holttestét eddig még nem sikerült kihalászni.

Ma délelőtt egy újabb áldozata akadt a fürdésnek és pedig Greszel János 21 éves katalinfalvai cséplőgépi munkás személyében, aki néhány társával az erdő közelében fürdött s a vízbe fult. A szerencsétlen fiatal munkás holttestét még a délelőtt folyamán sikerült kifogni a vízből.

— **Vitriolos testvér.** Pancsováról jelentik: A minap Grünfeld Ármin és testvére József a „Korzó”-kávéházban találkoztak. A két testvér régebbi idő óta ellenséges viszonyban állott s a találkozáskor Grünfeld Ármin megtámadta a másikat és vitriollal leöntötte, ezután pedig kiszökött az utcára. Az összesített testvér segélykiáltására azonban elfogták s megindították ellene az eljárást. A megtámadott testvér igen súlyos sérüléseket szenvedett s egyik szemvilágát is elveszté.

— **Karikula.** A Ferenc-József-terén két ur találkozik. Verejtékezik mind a kettő különösen az egyik legyezgeti, törülgeti magát és retteneteket fúj magából. Csaknem sirva sóhajta:

— Mit szólsz ehhez? Meg kell fulladni! Tudod, hogy harminchét fok Celsius van a nyári éjszakában?

A másik félig alétlan és dühösen feleli:

— Hát muszáj neked éppen — a nyári éjszakában sétálni?

— **Agyonnyomta a buza.** Mint Nagyikindáról írja lapunk tudósítója: Joanovics Alexának a tanyáján Brassován Józsné, egy 53 éves munkásasszony, a buza-kévével megrakott kocsirol egy zökk-nés alkalmával leesett s a buza-kévék reáestek. A nehéz szekér is fölborult, úgy, hogy amikor a munkások a buza-kévéket elhányták, az öreg cseléd már halott volt.

— **Három akasztott ember.** Három életunt ember öngyilkosságáról kapunk hírt. Nagyszentmiklóson Funár Antal földesgazda, Bogáron Schadt Máttyás 49 éves földműves és Kiszomborban Pap Antal 50 éves gazdaember felakasztotta magát. Egyik esetben sem tudják az öngyilkosság okát.

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest), heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, jul. 27.

A külföldi tőzsdék alacsonyabb jegyzései egyrészt, másrészt pedig a különben is erősen mecsappant forgalom a vezető értékek piacán nagyobb árhullámzásokat nem tettek lehetővé, bár a külpolitikai helyzetben beállott nagyobb komplikációk, melyek a külföldi tőzsdékben nyomásztólóg hatottak, nálunk az árfolyamok alakulására nem igen voltak befolyással. Egyébként a rendkívül bő pénzviszonyok is kedvezően befolyásolták a spekulációt és remélhető, hogy a pénzpiac jelenlegi helyzete őszig nem fog jelentős változást szenvedni.

Ami a forgalom egy részleteit illeti, főleg helyi értékek voltak a kereskedés részaránya, s a nagyobb helyi jellegű Pesti magyar kereskedelmi bank

részvényekben fejlődött ki leginkább a forgalom és az utóbbi napokban magyar bank és kereskedelmi r. t. részvények iránt mutatkozott érdeklődés.

Jó keresletnek örvendtek átmenetileg és rohamos áremelkedést értek el egyes malomipari részvények és igen nagy kereslet mutatkozott jelentékeny áremelkedés kapcsán cukoripari papírok iránt, melyek közül a magyar cukoripari részvény 2910-ig és a horvát cukoripari részvény kb. 900-ig emelkedett.

Egyéb ipari papír okközül leginkább Magyar általános köszvénya, Ujlaki téglagyár, Osztrák-magyar légszusz részvények és Rimamurányi vasmű részvények kerültek forgalomba, mely utóbbiak iránt állandóan érdeklődés mutatkozik. A sorsjegypiac helyzete változatlan.

TÁVIRATOK.

Ma is csak technika.

Obstrukciós szabadságkérések. — Névszerinti szavazások. — Egy sürgős interpelláció.

Budapest, jul. 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mivelhogy az elnökség nem élt azzal a tervével, hogy a napirendet úgy állapítja meg, hogy előbb a véderő-reformot tárgyalják és csak azután következzenek a névszerinti szavazások, ma ismét a technikázás mocharába fulladt a parlament. A munkapárt ugyan a mai szabadságkérések felett a névszerinti szavazást holnapra halasztotta, de a szombati kérvények felett ma szavazott a Ház s ez a szavazás kitöltötte az ülést, úgy, hogy csak egy sürgős interpellációra maradt idő.

A mai ülésen *Kabos* Ferenc alelnök elnökölt s miután megnyitotta az ülést, mindjárt kezdetét vette

a technikázás.

Ezuttal házszabályvitát próbáltak meg az obstrukciósok és *Polónyi* Dezső Berzeviczy elnöknek abba az eljárásába próbált belekapaszkodni, hogy Berzeviczy *Batthyányi* Tivadar grófot hogy merete rendreutasítani azért, mert szombati beszédében a miniszterelnököt rabulisztikával vádolta.

Az elnök *Kabos* Ferenc azonban hamar leintette *Polónyit*, kijelentvén, hogy az elnöki intézkedés felett nem lehet vitázni.

Most jöttek az új szabadságköszvények: *Hammersberg* László, *Kobek* Kornél, *Tüdös* János és *Preszly* Elemér, akik a szokásos obstrukciós szabadságkérésekkel állottak elő. Erre az obstrukciósok névszerinti szavazást kértek, de ebből ma nem lett semmi, mert a munkapárt a névszerinti szavazásokat holnapra halasztotta.

Miután az elnök jelentette, hogy *Lovász* Mártonnak engedélyt adott egy sürgős interpellációra, megkezdődtek

a névszerinti szavazások

a szombaton beadott szabadságkérések felett. A névszerinti szavazásokkal azután eltelt az idő s csak az ülés végén kerülhetett sor

Lovász interpellációjára,

amelyet amiatt tett, hogy a vasárnapi népgyűlésen állítólag rendőri brutalitások voltak.

A helyzet.

Budapest, jul. 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mindinkább nyilvánvaló, hogy az egyesült ellenzék akciója nem irányul másra, mint a koalíciós világunk valamilyen formában leendő vissza idézésére. *Justh* a tegnapi népgyűlésen arról beszélt, hogy a magyarság szupremációját nem a választójog nemzeti garanciái biztosítják, hanem a magyar vezényszó. A gyűlés után maga is élére állott egy bukott képviselőjelölttel a tüntető tömegnek. Apponyiról mind határozottabban hirdetik

hogy bele fog menni az általános titkos választói jog követelésébe s erre nézve holnapután bizalmas konferencia lesz, melyen *Polónyi* Géza is részt fog venni. *Polónyi* ma *Justh* Gyulával feledve a régi haragot a folyosón szinte összeölelkezett. Szóval a régi jó világ visszajövetelének gondolata összehozta megint a legkülönbözőbb nézeteket. Itt csak egy gondolat uralkodik most: a hatalom visszaszerzése. Ezt célozza *Batthyányi* gróf tegnapielőtti felkínálkozása is, aki beigérte Bécsnek a választói jogért nemcsak az összes véderőjavaslatokat, de a házszabály szigorítását is. Ezzel szemben áll a kormánynak és óriási pártjának szilárdsága és az irányadó köröknek az a feltétlen és megalkuvást nem tűrő elhatározása, hogy az obstrukció elfajulását a végletekig menő türelemmel kell nézni, mert ez önmagát fogja megérinteni és döntésre fogja vinni a helyzetet.

A miniszterelnök és Andrássy.

Budapest, jul. 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnök egy bécsi újságíró előtt *Andrássy* Gyula gróf legutóbbi beszédéről és mostani szerepléséről szólva kijelentette, hogy *Andrássy* eljárása előtte rejtélyes. *Andrássy* egész életét a 67-es eszme szolgálatában töltötte, nem érti hát, hogy mi a célja most, mikor teljesült az a vágya, amelyet a koalíció idejében hangoztatott, hogy egy erős 67-es párt alakulásával az országban konszolidált helyzet teremtsék. Ha *Andrássy* beszédével és eljárásával azt célozta, hogy bomlást vigyen a munkapártba, akkor alaposan tévedett, mert az ő beszéde még szorosabba fűzte a pártban az egyetértést.

A véderő-vita.

Budapest, jul. 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Legközelebb ismét szóhoz jut a véderő tárgyalása. A legközelebbi szónokok *Tallian* Béla munkapárti, a torontálvármegyei munkapárt elnöke és *Okolicsányi* László pártönkivüli függetlenségi lesznek.

A fővárosi népgyűlés.

Budapest, jul. 31. (A „Torontál” ered. táv.) Tegnap délután 4 órakor a külsőkerepesi-uti Tattersallban népgyűlés volt a katonai javaslatok ellen és az általános választói jogért. A népgyűlést a függetlenségi és a szociáldemokrata párt rendezte. A népgyűlésen a munkásság nagy számmal jelent meg, de a függetlenségi párt hiába erőlködött, hogy a maga híveit nagyobb számmal odavigye. A vidékről csak a legnagyobb erőfeszítés és távirati sürgetés után jött néhány függetlenségi polgár. A népgyűlésen *Justh* Gyula, *Bokányi* Dezső és *Barabás* Béla beszélt. A népgyűlés teljes rendben folyt le, de a vége után a hazavonuló tömeg a Rákóczi-uton tüntetést rendezett, úgy, hogy a rendőrségnek bele kellett avatkozni. Egy embert, aki egy villamos kocsirol izgatott, a rendőrség letartóztatott, többeket pedig, akik ellentállottak, megkardlapozott, sérülés azonban nem történt s a rend ezután helyreállott.

Koritnicza leégett.

Budapest, július 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint *Koritniczáról* sürgönyzik, a fürdőtelep teljesen leégett. A fürdővendégek elmenekültek.

A rengő Kecskemét.

Budapest, július 31. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint *Kecskemétről* sürgönyzik, ott tegnap éjjel ismét három földlökést éreztek, de a rengés nagyobb kárt szerencsére ezuttal sem okozott.

Tőzsde.

A Lloyd budapesti távirata július 31.

Buza (augusztusra)	21.72	—
Buza (októberre)	22.16	—
Zab (augusztusra)	15.74	—
Tengeri (augusztusra)	14.94	—
Tengeri (októberre uj)	14.70	—

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Magyar kir. államvasutak.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A kézbesíthetetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráruraktáiraiban **delelőtt 9 órakor** a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladatni: Budapest ny. p. állomáson 1911. évi aug. 11. Pozsonyi állomáson aug. 18. Budapest dunaparti teherpályaud. áll. aug. 22. Győri állomáson aug. 21. Szabadkai állomáson aug. 23. Ujvidéki állomáson aug. 24. Pápai állomáson aug. 22. Kassai állomáson aug. 24. Losonci állomáson aug. 22. Miskolci állomáson aug. 23. Eszéki állomáson aug. 17. Szegedi állomáson aug. 21. Temesvár-Józsefvárosi állomáson aug. 22. Debreczeni állomáson aug. 22. Szatmárnémeti állomáson aug. 23. Kolozsvári állomáson aug. 22. Nagyváradi állomáson aug. 23. Aradi állomáson aug. 24. Békéscsabai állomáson aug. 23. Pécsi állomáson aug. 22. Zágrábi állomáson aug. 28. Fiumei állomáson aug. 21. Szolnoki állomáson aug. 28. Nagyszombati állomáson aug. 29. Sátoraljaújhegyi állomáson aug. 28. Brassói állomáson aug. 29.

Budapest, 1911. évi július hóban.

4—x 1

Az igazgatóság

(Utánnymás nem díjaztatik.)

Nagyszombati általános takarékpénztár

bérlőházakra és földekre előnyös törlesztéses kölcsönöket nyújt.

Bővebbet *Breitner* Zsigmondnál, a takarékpénztár kerületi bizalmi férfa Törökbece.

(521—(2)12.8)

Padló olaj

hivatalok, iskolák, lakóhelyiségek portalanítására, **kilója 40 fillér.**

5 kilós bádogganna postán bérmentve **K. 3.50**

Padló festék

sárga árnyalatokban.

Kilója 1 korona.

Padló lakkok

Linoleum, Borostyánmáz etc.

Doboza 1.20—1.60.

Öt doboz vételénél bérmentve.

Brunolin, terpentínolaj, firniss olcsón kimérve.

Kovács Sándor drogériája Nagybecskerek.

Telefonszám 43.

Telefonszám 43.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál
pol. napilap kiadóhivatala

20103/911. J. ig. sz.

Az aradi m.kir. Jóságigazgatóságtól.

Árverési hirdetés.

Az alább felsorolt bértárgyak haszonbérbeadása végett, az alább megnevezett helyeken és napokon **d. e. 9 órakor** — felsőbb jóváhagyás fentartásával — nyilvános versenytárgyalás fog tartatni, melyen egy szóbeli, mint írásbeli ajánlatok tehetők.

Bánatpénzül az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-a teendő le.

A zárt írásbeli ajánlatok 1 koronás bélyeggel ellátva, lepecsételve, kellő felirattal és az előirt bánatpénzzel felszerelve — az árverés megkezdéseig, az árverés megtartásával megbízott hivatalhoz adandók be.

Ezen ajánlatokban a bére venni szándékolt terület pontosan megjelölendő s a megajánlott évi haszonbér nemcsak számokkal hanem betűkkel is kiírandó tisztán, érthetően és világosan kijelentendő, hogy az ajánlattevő az árverés feltételeit ismeri és azoknak magát aláveti.

Szó- és írásbeli ajánlattevők, kívánatra igazolni tartoznak vagyoni viszonyaikat és bérlői képességüket.

Oly egyének, akik a kincstárral szemben haszonbéri vagy egyéb hátralekban vannak, továbbá kik esőd, gyámság vagy gondnokság alatt állanak, vagy akik nyereségvágyból eredő büntetést elítéltek, az árverésen részt nem vehetnek.

Elkésett vagy távirati, valamint utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Bérbeadó kincstár fentartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül szabadon választhasson, esetleg az ajánlatokat minden indoklás nélkül visszautasíthassa.

A részletes haszonbérleti feltételek mindazon helyeken, ahol az árverés megtartatni fog, megtekinthetők.

Haszonbérbe fognak adatni:

Sorszám	Község	A bértárgy megnevezése	Terület		A bérlet		Kikiáltási ár		Jegyzet
			hold	öb.	kezdet	vége	K	f	
					év, hó, nap				
I. Temesvári kincstári ispánságnál 1911. évi augusztus hó 14-én.									
1	Aurélháza	Vadászati jog	603	1050	1911. X/1.	1917. IX/30.	61	—	
2	Ótelek	"	912	—	"	"	115	—	
3	Denta	Kincstári birtok	360	327	"	1914. IX/30.	14000	—	4-es zöld ugaros vetőforgó 25% trágyázási kötelezets.
4	"	Ramada árok	6	636	"	"	204	—	
5	"	Legelő	18	811	"	"	611	—	
6	"	Szántó	169	868	"	"	8201	—	" " " " " " " "
7	"	"	43	479	"	"	1125	—	" " " " " " " "
8	Kovácsi	Szántó és legelő	92	270	"	1917. IX/30.	1730	—	" " " " " " " "
9	"	Lelké-zi föld	10	46	"	"	451	—	" " " " " " " "
10	Szakálháza	Vadászati jog	553	391	"	1912. IX/30.	129	—	
11	"	Vot jegyzői föld	7	1569	"	1917. IX/30.	80	—	Legelő vagy kaszálónak
12	Útvín	Szántó és legelő	224	1429	"	1914. IX/30.	5940	—	
13	"	"	73	306	"	"	2010	—	
14	"	"	256	1581	"	"	5520	—	
15	"	Vadászati jog	574	—	"	"	100	—	
II. Temesrékási ispánságnál 1911. évi augusztus hó 17-én.									
1	Hosszuág (Hissziás)	Bukovecz pusztá	436	750	1911. X/1.	1917. IX/30.	5238	—	Szántó területen 25% fekete ugartartás kikötve.
2	"	csereföld	26	600	"	"	34	—	
3	Belence	Vadászati jog	976	427	1911. I/1.	1912. IX/30.	100	—	Kikiáltási ár a csontka évre is értendő.
III. Lugosi kincstári ispánságnál 1911. évi augusztus hó 19-én.									
1	Berzaskai	Vásárvámszedési jog	—	—	1911. I/1.	1917. XII/31.	118	—	
2	Dobost (Dubesti)	Vadászati jog	1082	1200	1911. X/1.	1917. IX/30.	15	—	
3	Lug-shely	Zaraju mik és máre	14	800	"	"	33	—	
4	Harmádia	Majorsági	185	1055	"	"	300	—	
IV. Báliczi kincstári telepkezelősnél 1911. évi augusztus hó 21-én.									
1	Fagyrag (Fadimák)	Legelő	63	1291	1911. X/1.	1917. IX/30.	256	—	3 holdas rész 1/3 fekete ugartartási kötelezettséggel.
2	Hisszuremete (Remetelunga)	"	45	320	"	"	45	—	1/3 fekete ugartartási kötelezettséggel.
3	Fagyra	Két fél telek	32	884	"	"	260	—	
V Facs di kincstári telepkezelősnél 1911. évi augusztus hó 22-én.									
1	Ferde és Hegyeslaki	Vadászati jog	713	826	1912. X/1.	1917. XII/31.	30	—	majorsági földön
2	Homapatak	Majorsági föld	147	1500	1911. X/1.	1917. IX/30.	401	—	legelő
3	Kosso (Kos-ova)	"	270	—	"	"	401	—	
4	Felsőkastély (Katy)	"	93	120	"	"	360	—	
5	Kurtya	"	486	476	"	"	680	—	
6	Tomeres	"	800	1260	"	"	563	—	
7	Zsupánfalva	"	370	104	"	"	360	—	
8	Begayresd	Erdő vagy föld	812	—	"	"	2400	—	
9	"	Kis majorföld	59	512	"	"	830	—	
10	Kurtya	Erdő majorföld	245	—	"	"	245	—	
11	Homapatak	"	150	—	"	"	201	—	
VI. Sztancsófalvai kincstári telepkezelősnél 1911. évi augusztus hó 24-én.									
1	Sztancsófalva	Vadászati jog	764	—	1912. I/1.	1917. XII/31.	400	—	A kincstári terület erd. részei versenyzők közötti szabad választás kikötve.
VII. Pancsovai kincstári ispánságnál 1911. évi augusztus hó 24-én.									
1	Apaháza (Opova)	Rét IV öbl.	2054	1269	1911. X/1.	1917. IX/30.	290	—	Feltör. tilalom felévi feljoga, kincs. részére kikötve.
2	Baranda	Dominális	2025	9	"	1912. IX/30.	900	—	Halaszati joggal a területben, 742 h viz- és mocsár.
VIII. Nagybecskereki kincstári ispánságnál 1911. évi augusztus hó 24-én.									
1	Torontáludvar (Iđvor)	T mesrén vámjog	—	—	1912. X/1.	1917. XII/31.	2860	—	
2	Nadalja	Halaszati jog a Ferenc csatornán	—	—	"	"	1950	—	
3	Torontálsziget	Domina is rét	224	1494	1911. X/1.	1917. IX/30.	1741	—	Fel tilalom, halaszati jog a ter. eső mocsár és vízben.

Arad, 1911. évi július hó 24-én.

760-22

M. kir. államjóságigazgatóság.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

Szén és coaks

szükségletét legelőnyösebben fedezheti, ha most tesz előjegyzést őszi és téli szállításra

porosz kőszénre K 3.40

elsőrendű dio-coaksra K 4.30

árban 100 kilónként, házhoz vagy vasutállomásra szállítva

Daun Gyula cégne!

Nagybecskerek.

752-5.3

Pótvizsgát, vagy felvételit tevő tanulók tanítását elvállalna

egy tanító szerény díjazás mellett

Bővebbet a kiadóhivatalban.

713-x7

Dr. Kartal Árpád ügyvédi irodáját

Nagybecskereken Gimnázium - utca 16. szám alatt megnyitotta.

766-2.1